

Departement Leefmilieu, Natuur
en Energie
Afdeling Milieu-, Natuur- en
Energiebeleid
Dienst MER, t.a.v. Dhr. Pascal
Van Ghelue en Mevr. Liesbeth
Lelieur
Koning Albert II-laan 20 bus 8
1000 Brussel

maud.raman@inbo.be

02/528 89 00

20/08/2007

Advies plan-MER – NV Waterwegen en Zeekanaal –
Seine-Scheldeplan

uw kenmerk:
LNE/MER/PL0021/07.
504
ons kenmerk:
INBO.A.2007.126

Geachte,

Hierbij vindt u het advies bij het plan-MER, Seine-Scheldeplan.

We hebben volgende opmerkingen betreffende de inhoud van het dossier:

- In de nota aan de Vlaamse Regering d.d. 16/06/2006 wordt rivierherstel gedefinieerd als zijnde maatregelen tot herstel of versterking van de structuren of processen die bijdragen tot het dynamische evenwicht binnen het rivierecosysteem, dat naast de rivier zelf, de oeverwallen, de alluviale vlakke met komgronden en van nature afgesneden, en de infiltratiegebieden omvat. Verder staat er in de nota dat de concrete invulling focust op het versterken van de rivierdynamiek, het ecologisch potentieel en de ruimtelijke kwaliteit. Verder staat er nog dat het onderdeel rivierherstel de effectieve ontwikkeling watergebonden terrestrische natuur, waarin de karakteristieke rivierdynamiek toegelaten en gestimuleerd wordt, bevat. Hiervoor is ongeveer 500 ha nodig in de regio. Vooreerst merken we op dat er in plannen geen voorstellen of alternatieven zijn die gericht zijn op maatregelen in de infiltratiegebieden. Immers, bij lezing van de nota interpreteren wij deze dusdanig dat de maatregelen niet beperkt hoeven te zijn tot (500 ha) watergebonden terrestrische natuur. Vervolgens dient opgemerkt dat onder watergebonden terrestrische natuur geen aquatische natuur (bvb. open water en/of uitgegraven gedempte meanders) zoals beschreven in bijlage 8.3.1 en tabel 8.3.1, kan gerekend worden, hetgeen niet betekent dat dit niet onder de noemer rivierherstel kan sorteren.

We raden aan om het luik rivierherstel op te splitsen in maatregelen die genomen worden m.b.t. de watergebonden terrestrische natuur, m.b.t. de aquatische natuur en m.b.t. de infiltratiegebieden.

- Aansluitend bij de vorige opmerking stellen we voor meer alternatieven te onderzoeken m.b.t. de maatregelen bij het luik rivierherstel. In het ontwerprapport "Verkennde ecologische gebiedsvisie voor de vallei van de Gouden Leie (Wervik-Deinze)" (Verboven A. & Declerck K., 2007) worden in 2 natuurontwikkelingsscenario's voorstellen gemaakt voor de Leievallei. Deze voorstellen bevatten elk hun ecotopenbalans. In een scenario evolueert de oppervlakte vochtige tot natte (half)natuurlijke ecotopen van 56 ha (actueel) naar 757 ha. In een ander scenario evolueert dit van 56 ha naar 1114 ha. Deze scenario's illustreren dat er meer mogelijkheden zijn dan de voorgestelde 500 ha uit het ontwerp MER. Het lijkt aangewezen meer alternatieve locaties te onderzoeken voor de te realiseren 500 ha watergebonden terrestrische natuur. In het ontwerp plan-MER worden de locaties waar rivierherstelmaatregelen zullen getroffen worden reeds aangeduid, zonder de mogelijkheid te voorzien om gelijkaardige maatregelen te treffen op alternatieve locaties.
- Betreffende het deelluik natuurontwikkeling. Conform de richtlijnen diende het definitieve voorstel een eindbalans te bevatten van winst-verlies inzake natuur en winst-verlies aan landbouwgrond. In bijlage 8.3.1 worden diverse deelgebieden opgelijst en wordt de oppervlakte natte natuur die kan gerealiseerd worden opgesomd. In een aantal gevallen betreft het zones die reeds een bepaalde biologische waarde bezitten conform de biologische waarderingskaart en omgezet kunnen worden in andere natuurwaarden. O.i. kunnen die oppervlaktes niet beschouwd worden als **netto** natuurwinst. In de methodologie (pg. 150) staat dat er bij de aanpassing aan de drainagetoestand de ontwikkeling van kwelafhankelijke vegetatietypes negatief kan beïnvloeden en dat er voor overige dan deze en 2 andere genoemde ingrepen geen risico is op ecotoopwijziging. Er kan o.i. door het vernatten van bepaalde zones en door ingrepen zoals het terug opleggen van bepaalde meanders meerdere ecotoopwijzigingen optreden dan enkel de effecten op kwelafhankelijke vegetaties. Er kunnen op die plaatsen ook andere (waardevolle) vegetaties voorkomen en de zonering van kwelafhankelijke vegetaties kan verschuiven zonder dat dit negatief hoeft te zijn.
- In het ontwerp MER ontbreekt een aanduiding van de zones en oppervlaktebalans (of ruimtebalans) waar de vigerende planologische bestemming een belemmering kan vormen voor uitvoering van de geplande maatregelen en voor welke zones een RUP vereist zal zijn.
- Er wordt in het ontwerp MER niet gesproken van eventuele aanpassingen aan de deelbekken- en bekkenbeheerplan(nen), terwijl de visie en de bindende bepalingen uit de plannen in kwestie de maatregelen uit het ontwerp MER die ingrepen in de waterhuishouding behelzen, niet mogen verhinderen.
- Betreffende de opdeling in verschillende luiken. Terwijl de richtlijnennota vertrekt van vier luiken (binnenvaart, rivierherstel, recreatie en landschapsontwikkeling) wordt in het ontwerp MER gesproken van twee luiken (binnenvaart en rivierherstel), met onder het luik rivierherstel drie deelluiken (natuurontwikkeling, recreatieve ontwikkeling en landschapsontwikkeling). Dergelijke indeling kan verwarrend zijn, aangezien maatregelen i.k.v. recreatieve ontwikkeling en landschapsontwikkeling niet onder de noemer rivierherstel sorteren.
- Betreffende de begrenzing van het studiegebied. In de richtlijnen schrijft men dat "Het volledige natuurlijke overstromingsgebied van de Leie en de zijwaterlopen, zijnde de volledige Holocene vallei van de Leie en de zijwaterlopen (Heulebeek,

Gaverbeek, Zaubeeek, Aalbeek, Plaatsbeek,...), zullen minimaal tot het studiegebied voor elke discipline behoren, alsook de volledige Oude-Mandel en Zeverenbeekvallei.". In het ontwerp MER maken, met uitzondering van de Zeverenbeekvallei geen andere zijwaterlopen deel uit van het studiegebied.

- In de discipline bodem en grondwater (p 326) wordt gesteld dat de valleigronden quasi niet overstroombaar zijn vanuit de Leie, in de discipline oppervlaktewater (p 343 e.v.) schrijft men dat enkel te Oeselgem nog jaarlijkse overstromingen zullen optreden na realisatie van de doortocht te Kortrijk en dat er verder quasi geen overstromingen zullen optreden vanuit de Leie, behalve een zekere oppervlakte vanuit de zijbeken en op een aantal plaatsen door stagnerend regenwater. Op figuur 8.2.2 worden de overstroombare oppervlaktes weergegeven bij een T1, T25 en T100 was. Op figuur 8.3.4 wordt te Oeselgem en te Ooigem zones aangeduid als "overstroombare ecotopen". Vele zones die op fig. 8.2.2 staan niet op fig. 8.3.4 als "overstroombare ecotopen". Het is niet duidelijk hoeveel oppervlakte er vroeger overstroombaar was, er actueel overstroombaar is en hoeveel bijkomende overstroombare oppervlakte er bij komt (bij een T1, T25 en T100 was) volgens voorliggend plan en wat het aandeel t.o.v. de oorspronkelijke en actueel aanwezige alluviale oppervlakte. Aangezien overstromingen net een van de bepalende factoren zijn om te kunnen spreken van rivierherstel, is het relevant dit punt concreet en grondiger uit te werken.
- Betreffende de te herstellen oevers van de gekanaliseerde Leie. Een deel van de oevers zijn actueel plaatsen waar de oevers van betonplaten aangetast zijn en waar zich een meer natuurlijke (steile en afkalvende) oever heeft ontwikkeld. In het ontwerp staat hierover (p. 68) dat stroomafwaarts Kortrijk betonplaten vervangen worden door ofwel oevers met continu talud, ofwel door een vooroever met plasberm. De actueel afkalvende oevers kunnen nu reeds bepaalde natuurwaarden herbergen (bvb. als oever voor ijsvogel, oeverwaluw,..). Het is belangrijk hiervan een volledige inventaris te hebben, zodat kan ingeschat worden of na de herinrichting met oevers met continu talud of plasberm er winst, verlies of ex aequo van natuurwaarden zal optreden.
- Betreffende de milderende maatregelen voor de discipline oppervlaktewater (pg. 348 – 389). Als milderende maatregel wordt voorgesteld om de aansluiting van de meanders pas te realiseren wanneer zowel de meander als de gekanaliseerde Leie een goede waterkwaliteit bezitten, dit om de negatieve impact op de waterkwaliteit te milderen. Daarnaast wordt voorgesteld om te wachten met het verplaatsen van de monding van toevoerende beken, van de gekanaliseerde Leie naar de meander, tot het beekwater een gelijkaardige waterkwaliteit bereikt als de meander. Tevens zal gewacht worden met het ontslibben van de meanders tot een aanvaardbare waterkwaliteit bereikt is. Het is niet duidelijk af te leiden uit voorliggend ontwerp van MER of deze maatregelen gekoppeld worden aan de realisatie van de watergebonden terrestrische natuur. Zoals hoger opgemerkt kunnen aanpassing van het drainagesysteem van de valleigronden beter of als apart te onderscheiden luik uitgewerkt worden in het plan-MER. Deze ingrepen kunnen immers een belangrijke bijdrage leveren tot het vernatten van de valleigronden en bijgevolg de creatie van waardevolle natuur.
- Betreffende de heraansluiting van de meanders op de gekanaliseerde Leie. Vooreerst is niet steeds duidelijk hoe en op welke specifieke locaties de aankoppeling met de Leie zal gebeuren. Het ontbreekt echter aan alternatieven waarbij meanders wel of niet aangesloten of maar langs één zijde. De (volledige) aansluiting is niet noodzakelijkerwijs altijd de voor natuur beste oplossing. Wanneer de aankoppeling gerealiseerd wordt door middel van duikers is het de vraag of er effectief vrije vismigratie mogelijk is. De duikers kunnen bovendien

bijkomend en op diverse wijzen de vismigratie belemmeren. Dit vooral wanneer er sprake is van:

- Een te hoge ligging van de duiker
- Een doorstroomsectie die kleiner is dan die van de waterloop
- Een sterkere helling dan het geval in bij de waterloop stroomop- en stroomafwaarts van de duiker.

Dit leidt tot te hoge stroomsnelheden, een onoverbrugbaar verval aan de uitstroom of een te laag waterpeil in de duiker^[1]. Het is eveneens onduidelijk of de terugslagklep die zal gebruikt worden om het meanderpeil te verzekeren geen migratiebarrière kan vormen voor vissen. Reeds in de planningsfase dient er voldoende aandacht uit te gaan naar de goede constructie van deze hydrografische structuren waarbij tevens rekening gehouden wordt met de migrerende visfauna.

- Betreffende de impact op sedimentlading van waterlopen en meanders. Er wordt gesteld (p. 144) dat een afname van sediment een gewenst effect is. Belangrijk is dat er een evenwicht ontstaat tussen erosie-sedimentatie van sediment op de waterbodem, tussen afkalving van holle oevers versus aanwas van bolle oevers en tussen sedimentatie op de oeverwallen versus uitschuring van de komgronden. Een evenwicht van deze processen is belangrijk als structuurbepalende component in de rivier-vallei dynamische processen. Te veel sedimentatie kan net als een afname van sedimentlading een negatief effect impliceren. Analoog wordt de afzetting van slib in de alluviale zones door overstroming onder de noemer profielverstoring geplaatst (p. 309). Als er geen evenwicht is tussen afzetting en erosie in de komgronden, kan dit een verstrend effect geven. De afzetting van sedimenten is echter één van de structuurbepalende, meer bepaald geomorfologische processen in het rivier-vallei systeem.
- Betreffende de agenda van de kaderrichtlijn water worden 3 jaartallen als mijlpaal beschouwd, nl. 2015, 2021 en 2027 (pg. 82, 498 en in de passende beoordeling). Conform de omzetting van de richtlijn in Vlaamse wetgeving wordt enkel 22 december 2015 als mijlpaal voor bepaalde doelstellingen naar voren geschoven. De uitzonderingsbepalingen uit artikel 4 van de KRLW werden niet geïmplementeerd en kunnen derhalve in dit MER niet als mijlpaal beschouwd worden. Er wordt in de planning in het ontwerp MER opgenomen dat "In een tweede fase van het rivierherstelplan de meanders ontslibd worden om de milieuhygiënische kwaliteit te verbeteren. Deze werken zouden voltooid moeten zijn tegen 2021." terwijl dit conform het decreet tegen 2015 dient gerealiseerd te zijn.
- Op het eerste zicht lijken diverse effecten van diverse ingrepen, o.m. enkele die betrekking hebben op het luik rivierherstel, in de fase "kennisgevingsdossier" te zitten, aangezien ze nog onderzocht moeten worden. Zie bvb. onder 3.4.2.2.2, 3.4.2.2.3, 3.4.2.2.4, 3.4.2.3.1, 3.4.2.3.2,..
- Er wordt onder 3.4.2.3.3 gesteld dat op gepaste wijze delen van ziektegevoelige iepen verwijderd zullen worden. We begrijpen dat omwille van de iepenziekte weinig of geen hoogstammige iepen meer aangeplant worden, maar aangezien elk organisme ziektegevoelig is, lijkt de ziektegevoeligheid geen goede reden om bomen te vervangen. Het kan wel aangewezen zijn om zieke of dode bomen te vervangen op plaatsen waar ze bvb. een gevaar voor de veiligheid vormen.
- Er dient op gewezen dat het decreet betreffende het integraal waterbeleid d.d. 18 juli 2003 de doelstelling oplegt om tegen 1/1/2010 de vrije vismigratie te verzekeren voor alle soorten vis in alle hydrografische stroomgebieden, en om nieuwe migratieknelpunten te voorkomen. Het plan dient derhalve volledig afgestemd te zijn op te halen van deze doelstelling. Het uitstellen van deze

doelstelling tot 2015 (p. 82 en in de passende beoordeling) is dus in strijd met deze doelstelling en dient herzien te worden. Sommige punten worden omgevormd tot een tijdelijk vismigratieknelpunt doordat ze bepaalde perioden van het jaar afgesloten zullen zijn. Aangezien iedere soort in specifieke tijdspannen trekbewegingen vertoont, zullen dergelijke tijdelijke vismigratieknelpunten voor sommige soorten een groter knelpunt vormen dan voor andere soorten. Aangezien de doelstelling van het decreet het heeft over vrije migratie voor alle soorten, is dit in strijd met de doelstelling en zullen andere manieren (alternatieven) moeten onderzocht worden hoe een meer natuurlijke rivierdynamiek (globaal hoger waterpeil in de winter dan in de zomer) kan bereikt worden. Dit kan bvb. door het waterpeil van het waternetwerk (zoals het gekanaliseerde deel) waarmee de meanders verbonden zijn/worden op een meer natuurlijke manier te laten evolueren.

- Betreffende de visueel-ruimtelijke kenmerken. Conform de richtlijnennota werden storende elementen geïnventariseerd. Er ontbreekt vooreerst een duidelijk kader en referentiekader voor en definiëring van storende elementen. Zonder dit is het allerminst duidelijk waarom sommige elementen dan wel, dan niet als storend element gecatalogeerd (kunnen) worden. Ten tweede menen we dat er ook een beoordeling op grotere schaal mag gebeuren, meer bepaald met betrekking tot de ruimtelijke orde of wanorde van de verschillende deelgebieden. Op het eerste zicht lijkt binnen de Vlaamse context of in vergelijking met bvb. de Leievallei en valleirand tussen Deinze en Gent, dat de Leie stroomopwaarts Deinze als ruimtelijk wanordelijk kan gecatalogeerd worden en dat de wanorde stroomopwaarts toeneemt. Ten derde is de inventaris verre van volledig. Er zijn vele elementen die o.i. als storend kunnen beschouwd worden, enkele voorbeelden: het bedrijf dat op de rand van de Leievallei na ophoging van de vallei en valleirand werd gevestigd in de Heuvelhoekstraat (Dentergem); het groot stort op de overgang kouter-valleirand achter Kasteel te Lake (Zulte); de bebouwing en vertuining op de valleirand op de Rijksweg (N357); de bebouwing en vertuining op de valleirand op de Wielsbeeksestraat en Desselgemsestraat (Wielsbeke); de hobbylandbouw of de zgn. "verpaarding" van het weidelandschap die her en der optreedt en over een grote oppervlakte L.O. en in beperkte mate de R.O. tussen Wevelgem en Mene en van de R.O. tussen Bissegem en Kortrijk van nog niet opgehoogde alluviale gronden; de inplanting van bedrijventerrein t.h.v. Schoondale pal op de rivier(meander) en vallei; dijk die het zicht belemmert tussen Ooigem en Harelbeke op de R.O.; parkaanleg in verschillende VEN-gebieden met uitgestrekte grasmat en picknickbanken op de L.O. in Bavikhove en de R.O. in Pont-Neuf; baggerstort op de R.O. en L.O. (Posthoorn) ter hoogte van de N32 in Mene; parkachtige inrichting van de binnenbocht van de meander Les Prés de Menin; verkaveling tot op de oever van de meander op de R.O. in Wevelgem en beperkte zichtbaarheid op deze meander; autostradebrug zonder geluidsscherm langs het Leiekanaal met Wevelgem Groot Volande.
- Betreffende het ontwerp van sectoraal uitvoeringsplan bagger- en ruimingsspecie (SUP BRS). Na de voorbereiding van een eerste ontwerp in 2003 werd op 1/6/2007 een aangepast ontwerp vastgesteld. Onder 8.1.2 van het ontwerp werd herhaaldelijk verwezen naar de versie van SUP BRS van 2003 en het is niet duidelijk of alles nog van toepassing is in het aangepaste SUP BRS van 2007.
- In tabel 8.1.8 wordt het effect op de aantasting van de bodemhygiëne en grondwaterkwaliteit voor de verschillende alternatieven binnen het luik binnenvaart onderling vergeleken. Naarmate een alternatief meer grondverzet betekent, stelt men dat er meer risico is op verontreiniging tijdens grondverzet. Aangezien de verontreinigde fractie deel uitmaakt van de actuele waterbodem, lijkt het dat de verontreinigde hoeveelheid grond niet toeneemt bij een verdere verbreding of verdieping van de vaarweg. Daarom lijkt het ons dat het risico even

groot is in ieder alternatief, tenzij de verontreinigingen in de bodem en oever of dijken zijn doorgedrongen.

- Betreffende de aanduiding van VEN en NVWG: op pg. 199 (en p 474) worden de gebieden opgelijst die als VEN gebied zijn aangeduid. In de lijst op pg. 199 staat het gebied "Lovendegem, ten noorden van het kanaal Gent-Oostende (vallei van de Oude kale)". Dit is geen VEN-gebied. Wellicht wordt met dit gebied "Appensvoorde" bedoeld dat als NVWG aangeduid werd (Besl. VI. Reg. 20/02/2004; BS. 30/04/2004). Meander Munkenhof (Ooigem) in deelgebied 6c werd niet aangeduid als VEN noch als NVWG. Leiekant werd in deelgebied 11b niet aangeduid als VEN noch als NVWG. In deelgebied 12b werd geen VEN aangeduid stroomafwaarts Lauwe maar wel stroomopwaarts Lauwe. Buiten de gebieden die aangeduid werden door de Vlaamse Regering op 18 juli 2003, werd er ook VEN (13.9 ha; in deelgebied 11a) en NVWG'en (123.6 ha) aangeduid in het kader van de afbakening van het regionaalstedelijk gebied Kortrijk, meer bepaald in het deelgebied, "Gemengd bedrijventerrein Wevelgem-Zuid uitbreiding + Leievallei" (Besl. VI. Reg. d.d. 20/01/2006; B.S. 14/02/2006).
- Betreffende de natuureservaten. Buiten het 'kanaalbos' in Gaverbeekvallei en de Zeverenbeekvallei kwamen begin 2006 in de Leievallei nog 12 (niet erkende) reservaten voor met een totale oppervlakte van 42.1 ha volgens Verboven en Decler (2007)^[2]. Een overzicht kan bekomen worden in tabel 2 van Verboven en Decler (2007). Dit kan ook vermeld worden in het ontwerp MER.
- De beschrijving van de BWK in het studiegebied is onvolledig. Zo wordt bvb. niets gezegd (p. 200/201) over de deelgebieden 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 4b, 4c, 6c, .. terwijl in die deelgebieden wel arealen liggen die een aanduiding op de BWK hebben die hoger is dan "minder waardevol". Bij een steekproefsgewijs nazicht van tabel 7.3.1 die een overzicht geeft over de ecotopen die in het studiegebied voorkomen, blijkt deze tabellen fouten te bevatten. Zo is bvb. de oppervlakte aan qa, va en qe in tabel 7.3.1 lager dan wat er actueel voorkomt volgens de actuele versie van de BWK en komen bvb. de eenheden kbs en kbp niet voor in de tabel.
- Betreffende de term rivierherstel. Rivierherstel kan indien de structuurbepalende processen terug kunnen functioneren. Dergelijke processen omvatten overstromingen, seizoenale schommelingen van het waterpeil, erosie-sedimentatie, oeverwal-komgrondvorming, e.d. Het accent van de te treffen maatregelen in het luik rivierherstel ligt volgens het ontwerp MER op vernatten van alluviale gronden, aansluiten van meanders en op heropenen van gedempte meanders. Dergelijke maatregelen garanderen niet dat de structuurbepalende processen ten volle kunnen functioneren aangezien er geen garanties zijn dat de overstromingen in sterkte en frequentie het niveau van voor de ingrepen op de Leie halen, dat het waterdebiet tijdens piekmomenten voldoende hoog en energierijk genoeg is voor de erosie-sedimentatie processen en aangezien het waterpeil van het kanaal vrij constant gehouden wordt, aangezien de waterkracht zich vooral zal centraliseren in het kanaal i.p.v. de meanders en aangezien er geen maatregelen genomen worden om meer dood hout in de meanders toe te laten. Het zou m.a.w. beter zijn te spreken van "herstel van alluviale gronden en meanders" i.p.v. "rivierherstel". Op het eerste zicht lijkt de noemer "rivierherstel" te hoog gegrepen omdat de vlag de lading niet helemaal dekt. Om op een volwaardige manier werk te kunnen maken van herstel van de rivierprocessen zouden andere maatregelen en ingrepen nodig zijn
- Het (ontwerp) MER moet als zelfstandig rapport gelezen kunnen worden. Op diverse plaatsen staan verwijzingen naar andere rapporten, zonder dewelke het moeilijk wordt een correcte beoordeling van het plan en de effecten te kunnen maken. Zo wordt bvb. op p. 53 gesteld dat "de exacte locaties van de bochten en

gedetailleerde informatie over de bochtverbredingen zijn terug te vinden in de projectnota van het Seine-Schelde plan (2006)".

- Betreffende bijlage 7.3.1 (soortenlijsten voor de verschillende deelgebieden). Het is ons niet altijd duidelijk waar de gegevens precies vandaan komen en van welke datum bepaalde waarnemingen dateren. Van een aantal groepen organismen worden alle soorten opgelijst, maar niet van alle groepen. Van sommige groepen wordt expliciet aangegeven welke soorten op de Rode Lijst staan. Van een aantal zones wordt enkel de vegetatie beschreven. We raden aan om alle organismegroepen op een uniforme wijze te behandelen indien de gegevens voorhanden zijn (bvb. van alle groepen de Rode Lijstsoorten vermelden).

Referenties:

[1] Kroes, J.G.; Monden, S. (Ed.) (2005). Vismigratie : een handboek voor herstel in Vlaanderen en Nederland. Aminal, Af. Water: Brussel : Belgium. ISBN 90-803245-6-6. 207 pp.

[2] Verboven, A.; Decler, K. (2007). Verkennende ecologische gebiedsvisie voor de vallei van de Gouden Leie (Wervik-Deinze). Rapport van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek IR.2007.4. Brussel.

In de hoop dat bovenstaande bemerkingen u helpen aangaande de te nemen beslissingen inzake dit dossier, groet ik u met de meeste Hoogachting,

Jos Van Slycken
Wvd. Administrateur-generaal
Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek
Kliniekstraat 25
1070 Brussel
tel 02/5581811
fax 02/5581803
www.inbo.be